

A világhírű skandináv baritonista, H. S. hosszú dél-amerikai körutazás után és kelet-európai turné előtt egyetlen fellépésre hazalátogatott inkább múzeumairól mint zenekultúrájáról nevezetes, mérsékelt forgalmú szülővárosába. Éjszaka érkezett, és inkognitóban. Mint ilyenkor mindig, egyetlen próbát kötött ki az előadás délelőttjén, és az volt a terve, hogy a bankett után rögtön tovább is áll.

Sajnos, reggel, ébredés után, még a szokásos torok-köszörülési tréninghangokat sem kellett hallatnia ahhoz, hogy érezze: hangja használhatatlan érdes. — Azonnal meg kell lépnem — dörmögte rekedten maga elé — s majd egy táviratban beteget jelentek.

Leballagott az utcára.

Tanáctalanul ödöngött az utcákon, vissza-visszabiccintve a járókelőknek. Eszre sem vette, hogy az Operaház elé ért. Ott büszke tábla hirdette, hogy az aznapi előadásra minden jegy elkelt.

Bement a zenepalotába, és azonnal közölte elhatározását az igazgatóval, aki üdvözlésre tárt karokkal állt előtte. Ez a férfiú nemrégiben került a nagy múltú intézmény élére, és fűtötte a bizonyítás vágya. H. S. fellépte lett volna első nagyobb szabású fegyverténye. Elismerte, hogy H. S.

Eörsi István:

hangja némelyest szokatlan, de ezt csak a reggeli ködnek tulajdonította. Gyógyszereket ajánlott.

— Az emberek várakozásait ki kell elégiteni — mondta az igazgató.

— Inkább távollétem miatt szidjanak, mint a teljesítményemért — mondta H. S.

— A próba talán el is maradhat — mondta az igazgató, majd újra dicsérni kezdte a különféle öblögetés, prorogációs és ecsetelési eszközöket.

Este a baritonista tökéletesen eljátszotta a szerepét. Csak éppen hang nem jött ki a torkán. Helyette a zezgugos kulisszák jól megválasztott rejtekében egy tehetséges főiskolás — az igazgató unokaöccse — énekelt.

Az előadás végén percekig zúgott a taps. Még a vasfürgöny elé is többször kiszóltották H. S.-t, aki hajladozva, de merev arccal fogadta az ünneplést.

Öltözőjébe visszatérve, a folyosón találkozott a fiatalemberrel, kezét rázott vele, gratulált, s megköszönte a segítséget, majd alig érthető hangján hozzátette: »Ha elfogad idősebb kollégájától egy tanácsot, hadd hívjam fel a figyelmeztetést arra, hogy a magas hangok tisztaságára még nagyobb

A S I K E R

gondot kellene fordítani.« A fiatalember kisimitotta haját a szeméből, H. S. megveregette a vállát, majd a bankettet is lemondva még aznap éjjel elhagyta a várost.

— Csodálatos voltál — mondta másnap unokaöccsének az igazgató. — Mihelyt végzel, ideveszlek, erre mérget vehetsz.

A fiatalember nem válaszolt.

— Olivastad a reggeli lapokat? Ismét csend volt a válasz.

— Nézd csak: a kritikus itt H. S. hangjának ifjúi csengéséről ír. Jó mi?

— Nagyon — mondta a fiatalember.

— A bankettre azért nem hívtalak meg, mert nem akartam tápot adni a pletykának. Különböznék érdektelen volt. H. S. úgynem volt jelen.

— A felfújt hólyag — mondta a fiatalember —, a vén pozór.

— A legnagyobb élő baritonistáról beszélsz — figyelmeztette az igazgató.

— Akinek a helyébe még én is bármikor beugorhatok — mondta a fiatalember. — Figyelj, milyen blazírt pófával aratta le az én tapsaimat.

— Azok nem a te tapsaid

voltak — mondta az igazgató. A fiatalember hátralökte a fejét, és gúnyosan elmosolyodott.

— Azok a tapsok nem a te hangodnak szólnak, hanem az ő presztizsének.

— Akkor otthagynom a pályát — mondta a fiatalember. Ha nem a hang számít, nem akarok énekes lenni.

Most az igazgató hallgatott.

— A helyében, tudod mit csinálnék a helyében? Föbelőném magam.

— Inkább vigyázz jobban a magas hangjaidra! — mondta az igazgató.

— Miért vigyázzak? — kiabálta a fiatalember. — Mi az ördögnek vigyázzak? Hogy felkapaszkodhassak abba a magasságba, ahol már énekelni sem kell?

Az igazgató elmosolyodott.

— Nem volna egyszerűbb — kérdezte a fiatalember —, nem volna gyümölcsözőbb, ha egyszerűen csak tátogni tanulnék?

— Énekelni tanulj! — mondta az igazgató, és unokaöccse vállára tette a kezét —, de azért nem árt, ha megjegyzed, hogy tátogni is tudni kell.